

opusdei.org

Missatge del Papa per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 2015

Com és tradició en la festivitat de sant Francesc de Sales, patró de periodistes, es publica el missatge del Papa per a la Jornada Mundial de les Comunicacions socials que enguany té com a tema "Comunicar la família: ambient privilegiat de la trobada a la gratuïtat de l'amor".

25/01/2015

MISSATGE DEL SANT PARE
FRANCESC PER A LA XLIX JORNADA
MUNDIAL DE LES COMUNICACIONS
SOCIALS 2015

El missatge amb 10 punts:

- 1."La família és el primer lloc on aprenem a comunicar"
- 2."El si matern que ens acull és la primera «escola» de comunicació, feta d'escolta i de contacte corpori, on comencem a familiaritzar-nos amb el món extern en un ambient protegit i amb el so tranquil·litzador del bategar del cor de la mare"
- 3."La família és el «lloc on s'aprèn a conviure en la diferència"
- 4."La família és el context en el qual es transmet aquesta forma

fonamental de comunicació que és la pregària"

- 5."La família està viva i si respira obrint-se més enllà d'ella mateixa, i les famílies que fan això poden (...) fer créixer l'Església mateixa, que és família de famílies"
- 6."No existeix la família perfecta, però cal no tenir por a la imperfecció"
- 7."El perdó és una dinàmica de comunicació"
- 8."El repte que avui se'ns proposa és, per tant, tornar a aprendre a narrar, no simplement a produir i consumir informació"
- 9."La família és l'espai on tots aprenem allò que significa comunicar en l'amor rebut i lliurat"
- 10."No lluitem per defensar el passat, sinó que treballem amb paciència i confiança, en tots els ambients en què vivim

quotidianament, per construir
el futur

Text íntegre del missatge en català:

*Comunicar la família: ambient
privilegiat de la trobada a la gratuïtat
de l'amor*

El tema de la família és al centre d'una reflexió eclesial profunda i d'un procés sinodal que preveu dos sínodes, un d'extraordinari – recentment celebrat- i un altre d'ordinari, convocat per al proper mes d'octubre. En aquest context, he considerat oportú que el tema de la propera Jornada Mundial de les Comunicacions Socials tingués com a punt de referència la família. En efecte, **la família és el primer lloc on aprenem a comunicar**. Tornar a aquest moment originari ens pot ajudar, tant a comunicar de manera més autèntica i humana, com a observar la família des d'un nou punt de vista.

Podem deixar-nos inspirar per l'episodi evangèlic de la visita de Maria a *Elisabet* (cf. *Lc* 1,39-56). «*Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria, l'infant va saltar dins les seves entranyes, i Elisabet quedà plena de l'Esperit Sant. Llavors cridà amb totes les forces: -Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes!"*» (*Lc* 1, 41-42).

Aquest episodi ens mostra sobretot la comunicació com un diàleg que s'entrellaça amb el llenguatge del cos. En efecte, la primera resposta a la salutació de Maria la dóna el nen saltant joiosament al ventre de l'Elisabet. Exultar per l'alegria de la trobada és, en cert sentit, l'arquetip i el símbol de qualsevol altra comunicació que aprenem, fins i tot abans de venir al món. **El si matern que ens acull és la primera «escola» de comunicació, feta d'escolta i de contacte corpori, on**

comencem a familiaritzar-nos amb el món extern en un ambient protegit i amb el so tranquil·litzador del bategar del cor de la mare. Aquesta trobada entre dos éssers alhora tan íntims, tot i que encara tan estranys l'un a l'altre, és una trobada plena de promeses, és la nostra primera experiència de comunicació. I és una experiència que ens agermana tots, perquè tots nosaltres hem nascut d'una mare.

Després d'arribar al món, romanem en un «si», que és la família. Un si fet de persones diverses en relació; **la família és el «lloc on s'aprèn a conviure en la diferència»** (Exort. ap. *Evangelii gaudium*, 66): diferències de gèneres i de generacions, que comuniquen primer de tot perquè s'acullen mútuament, perquè entre ells hi ha un vincle. I com més ampli és el ventall d'aquestes relacions i més diverses són les edats, més ric és el

nostre ambient de vida. És el vincle el que fonamenta la paraula, que al seu torn enforteix el vincle. Nosaltres no inventem les paraules: les podem fer servir perquè les hem rebudes. A la família s'aprèn a parlar la llengua materna, és a dir, la llengua dels nostres avantpassats (cf. 2 M 7,25.27). En la família es percep que altres ens han precedit, i ens han posat en condicions d'existir i de poder, també nosaltres, generar vida i fer alguna cosa bona i bonica. Podem donar perquè hem rebut, i aquest cercle virtuós és al cor de la capacitat de la família de comunicar-se i de comunicar; i, més en general, és el paradigma de tota comunicació.

L'experiència del vincle que ens «precedeix» fa que **la família sigui també el context en el qual es transmet aquesta forma fonamental de comunicació que és la pregària**. Quan la mare i el pare posen a dormir els nadons, sovint els

confien a Déu perquè vetlli per ells; i quan els nens són una mica més grans, reciten al costat d'ells oracions simples, recordant amb afecte altres persones: els avis i altres familiars, els malalts i els qui sofreixen, tots aquells que més necessiten de l'ajuda de Déu. Així, la major part de nosaltres ha après en la família la dimensió religiosa de la comunicació, que en el cristianisme està impregnada d'amor, l'amor de Déu que se'ns dóna i que nosaltres oferim als altres.

Allò que ens fa entendre en la família el que és veritablement la comunicació com a descobriment i construcció de proximitat és la capacitat d'abraçar-se, sostenir-se, acompanyar-se, desxifrar les mirades i els silencis, riure i plorar junts, entre persones que no s'han escollit, però, són tan importants les unes per a les altres. Reduir les distàncies, sortint els uns a la trobada dels altres

i acollint-se, és motiu de gratitud i alegria: de la salutació de Maria i del salt del nen brolla la benedicció d'Elisabet, a la qual segueix el bellíssim cant del Magnificat, en el qual Maria lloa el pla d'amor de Déu sobre ella i el seu poble. D'un «sí» pronunciat amb fe, sorgeixen conseqüències que van molt més enllà de nosaltres mateixos i s'expandeixen pel món. «Visitar» comporta obrir les portes, no tancar-se en un mateix, sortir, anar cap a l'altre. També **la família està viva i si respira obrint-se més enllà d'ella mateixa**, i les famílies que fan això poden comunicar el seu missatge de vida i de comunió, poden donar consol i esperança a les famílies més ferides, i **fer créixer l'Església mateixa**, que és família de famílies.

Més que cap altre, la família és el lloc en què, vivint junts la quotidianitat, s'experimenten els límits propis i aliens, els petits i grans problemes de

la convivència, del posar-se d'acord. **No existeix la família perfecta, però cal no tenir por a la imperfecció**, a la fragilitat, ni tan sols als conflictes; cal aprendre a afrontar-los de manera constructiva. Per això, la família en la qual, amb els mateixos límits i pecats, tots s'estimen, esdevé una escola de perdó. **El perdó és una dinàmica de comunicació**: una comunicació que es desgasta, es trenca i que, mitjançant el penediment expressat i acollit, es pot reprendre i augmentar. Un nen que aprèn a la família a escoltar els altres, a parlar de manera respectuosa, expressant el seu punt de vista sense negar el dels altres, serà un constructor de diàleg i reconciliació en la societat.

A propòsit de límits i comunicació, tenen molt a ensenyar-nos les famílies amb fills afectats per una o més discapacitats. El dèficit en el moviment, els sentits o l'intel·lecte

suposa sempre una temptació de tancar-se; però pot esdevenir, gràcies a l'amor dels pares, dels germans i d'altres persones amigues, un estímul per obrir-se, compartir, comunicar de manera inclusiva; i pot ajudar l'escola, la parròquia, les associacions, que siguin més acollidores amb tots, que no excloguin ningú.

A més, en un món on tan sovint es maleeix, es parla malament, se sembra zitzània, es contamina el nostre ambient humà amb les enraonies, la família pot ser una escola de comunicació com a benedicció. I això també allà on sembla que preval inevitablement l'odi i la violència, quan les famílies estan separades entre elles per murs de pedra o pels murs no menys impenetrables del prejudici i del ressentiment, quan sembla que hi ha bones raons per dir «ara prou»; l'única manera per trencar l'espiral

del mal, perquè testimoniar que el bé és sempre possible, per educar els fills en la fraternitat, és en realitat beneir en lloc de maleir, visitar en comptes de rebutjar, acollir en lloc de combatre.

Avui, els mitjans de comunicació més moderns, que són irrenunciables sobretot per als més joves, poden tant obstaculitzar com ajudar la comunicació en la família i entre famílies. La poden obstaculitzar si esdevenen una manera de sostreure's a l'escolta, de aïllar-se de la presència dels altres, de saturar qualsevol moment de silenci i d'espera, oblidant que «el silenci és part integrant de la comunicació i sense ell no hi ha paraules amb densitat de contingut» (Benet XVI, Missatge per a la XLVI Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 24 gener 2012). La poden afavorir si ajuden a explicar i compartir, a romandre en contacte amb aquells que són lluny, a

agrair i a demanar perdó, a fer possible una vegada i una altra la trobada. Redescobrint quotidianament aquest centre vital que és la trobada, aquest «inici viu», sabrem orientar la nostra relació amb les tecnologies, en lloc de ser guiats per elles. També en aquest camp, els pares són els primers educadors. Però cal no deixar-los sols; la comunitat cristiana està cridada a ajudar-los a viure en el món de la comunicació segons els criteris de la dignitat de la persona humana i del bé comú.

El repte que avui se'ns proposa és, per tant, **tornar a aprendre a narrar**, no simplement a produir i consumir informació. Aquesta és l'adreça cap a la qual ens empenyen els potents i valuosos mitjans de la comunicació contemporània. La informació és important però no n'hi ha prou, perquè sovint simplifica, contraposa les diferències i les

visions diferents, convidant a posar-se d'una o altra banda, en lloc d'afavorir una visió de conjunt.

La família, en conclusió, no és un camp on es comuniquen opinions, o un terreny on es combaten batalles ideològiques, sinó un ambient en què s'aprèn a comunicar la proximitat i un subjecte que comunica, una "comunitat comunicant". Una comunitat que sap acompanyar, festejar i fructificar. En aquest sentit, és possible restablir una mirada capaç de reconèixer que la família continua sent un gran recurs, i no només un problema o una institució en crisi. Els mitjans de comunicació tendeixen en ocasions a presentar la família com si fos un model abstracte que cal defensar o atacar, en lloc d'una realitat concreta que s'ha de viure; o com si fos una ideologia d'un contra la d'algun altre , **en lloc de l'espai on tots aprenem allò que significa comunicar en l'amor**

rebut i lliurat. Narrar significa més aviat comprendre que les nostres vides estan entrelaçades en una trama unitària, que les veus són múltiples i que cadascuna és insubstituïble.

La família més bella, protagonista i no problemàtica, és aquella que sap comunicar, partint del testimoni, la bellesa i la riquesa de la relació entre home i dona, i entre pares i fills. **No lluitem per defensar el passat**, sinó que treballem amb paciència i confiança, en tots els ambients en què vivim quotidianament, **per construir el futur.**

Vaticà, 23 gener 2015

Vigília de la festa de Sant Francesc de Sales.

Tradució pròpia news.va

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/missatge-del-
papa-per-a-la-jornada-mundial-de-le-
comunicacions-socials-2015/](https://opusdei.org/ca-ad/article/missatge-del-papa-per-a-la-jornada-mundial-de-le-comunicacions-socials-2015/)
(04/04/2025)